СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 237. Джерзи Сіти, Н. Дж., понеділок, 12 жовтня 1931. VOL. XXXIX. No. 237. Jersey City, N. J., Monday, October 12, 1931. THREE CENTS.

УКРАЇНЦІ Й ЛИТОВЦІ СПІЛЬНО ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОЛЬЩІ

2,000 УЧАСНИКІВ ПРОТЕСТАЦІЙНОГО ВІЧА ПРОТИ ОКУПАЦІЇ ПОЛЬЩЕЮ ЛИТОВСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ.

НЮ ЙОРК. — Заходом Обєднання Литовських Організацій міста Ню Йорку й Бруклина при участи Українців, покликаних Центральним Комітетом Українських Організацій міста Ню Йорку, відбулося масове протестаційне віче проти польської окупації Вільна та інших литовських, а також українських земель і проти переслідування національних меншин у Польщі. Віче це відбулося в пятницю, 9 жовтня, в „Ґренд Есемблі Гол" у Бруклині. На віче прибуло понад 2,000 Литовців та Українців.

Вічем проводив литовський ветеран американської й литовської армії, К. Юрґела. Зі сторони Українців промовляв редактор „Свободи" д-р Лука Мишуга, а зі сторони Литовців д-р Б. К. Венціюс і голова литовського Католицького Священичого Союза, священик Н. Пакальніс. Жиди відмовилися дати свого бесідника, але прислали своїх представників.

Сцена була прикрашена американським, литовським та українським прапором. При відкриттю віча український хор та литовські хори відспівали американський гимн, а потім кождий хор відспівав свій національний гимн. В концертовій частині віча співав литовський хор, що складався з трох окремих хорів, а також український хор при Греко-Католицькій Церкві св. Юра в Ню Йорку під управою діріґента Т. Онуфрика. Обидва хори, а зокрема український, дуже гарно виконали пісні, що піднесло на дусі присутних та доповнило протестаційні промови бесідників.

Зі сторони Українців були представники Центрального Комітету Українських Організацій у Ню Йорку, українського стрілецького гуртка ч. 2 і литовсько-український контактний комітет ветеранів. Чорноморська Січ прибула в повному складі в своїх січових мундурах. Появу Січи на галі Литовці стрінули гучними оплесками.

На вічу панував піднесений настрій і єдність. Присутні приймали й провожали бесідників рясними оплесками, а особливо українського; цим вони підкреслили не лише свою ненависть до грабіжника чужих земель Польщі, але й розуміння спільности литовсько-українських національно-державних інтересів і потреби взаїмної допомоги в боротьбі зі спільними ворогами.

На вічу одноголосно ухвалено резолюцію-протест проти польської окупації литовських та українських земель і проти переслідування Польщею національних меншин. В резолюції висловлено домагання до Ліґи Націй, щоб вона призначила спеціяльну інтернаціональну комісію, яка слідилаб за тим, щоб права національних меншин у Польщі були фактично забезпечені. Цю резолюцію переслано до Ліґи Націй і до американського та інших урядів.

Підчас віча переведено колекту на фонд визволення Вільна зпід польської окупації.

ПРИЇХАВ ДЕЛЕҐАТ „РІДНОЇ ШКОЛИ".

НЮ ЙОРК. — На кораблі „Бремен" приїхав до Америки делеґат „Рідної Школи", Лев Ясінчук. Делеґат має відвідати українські кольонії в Америці та в Канаді, щоб поінформувати український загал про стан „Рідної Школи" та взагалі про шкільництво й культурно-просвітну справу на рідних землях.

„Рідна Школа" сподівається, що українська еміґрація щиро прийме її делеґата й прийде з матеріяльною допомогою „Рідній Школі", що саме тепер відсвяткувала 50-літній ювилей свого служення українському народови.

ДОМАГАТИМУТЬСЯ СКОРОЧЕННЯ ЧАСУ ПРАЦІ.

ВАНКУВЕР (Брітіш Колюмбія). — Двацять одна юній залізничних робітників постановили домагатися скорочення робучого дня до 6 годин і скорочення числа робучих днів у тижні. Своє домагання юнії представлять слідуючій сесії конґресу.

Це заявив представник залізничників на річній конвенції Федерації Праці. Вся конвенція заявилася за те, що Федерація Праці буде активно підтримувати домагання залізничників.

КІНЕЦЬ СТРАЙКУ.

ВІЛКС БАРЕ. — 27,000 майнерських робітників припиняють від понеділка страйк, що тревав два тижні. Така ухвала запала у страйковій комісії 70 голосами проти 32. Цим ухилено загрозу додаткового страйку 60,000 майнерів, що лишило би без роботи 150,000 робітників в антрацитових майнах.

ЗА ЗМІНУ ПРОГИБІЦІЙНОГО ЗАКОНА.

ТРЕНТОН. — Стейтова леґіслятура ухвалила 20,000,000 долярів зі стейтового буджету на допомогу безробітним. Одночасно леґіслятура постановила домагатися від конґресу зміни прогибіційного закона.

Це перший раз від часу впровадження прогибіції леґіслятура якогонебудь стейту висловилася за зміну прогибіційного закона.

ПЕРЕТЯЛИ ЗАЛІЗНИЧІ І ПОЧТОВІ ДРОТИ.

На просторі між Дрогобичем і Бориславом біля рафінерії Корнгабера перетяв хтось 24 залізничі та почтові дроти. Зі слідів виходить, що виконавців було кількох, один босий вилазив на стовп та спеціяльними ножицями поперетинав дроти. На місці знайшли картку (в роді візитівки) з відозвою, писаною ручно по українськи. Відозва відгрожується „Стшельцови" в нафтовім басейні і Полякам узагалі та заповідає, що боевий відділ ОУН, без огляду на наглі суди, вестиме далі терористичну акцію.

ЗИМА ЙДЕ.

В цілій Европі постуденіло в останніх днях, а в Німеччині, особливо в горах, почав падати сніг. Над Балтійським морем шаліють страшні бурі, що наробили великої шкоди в кораблях і на берегах. Поміченя з природи, головно з життя деяких звірят і птиць, вказують, що треба надіятися скорої та гострої зими.

„КЖИЖАК" І „РУСІН".

Санаційний варшавський „Курер Поранни" помістив статейку у цілком вульґарно-вуличному тоні, п. н. „Фінансовий патріотизм" (слово „патріотизм" теж у „лапках"!). Починається від того, що після убивства Голуфка „Німці старалися дуже ревно заслонїти своїх русинських союзників. І — мій Боже! — колиб це були союзники! Русинів уважає і трактує Райхсвера і Авсвертіґес Амт не як союзників, а як звичайних платних наемників, при помочі яких „кжижак" хоче розґравати свої далеко йдучі пляни". І т. д. у тому самому стилі, з тою самою термінольоґією і тою самою фразеольоґією, про „коншахти" „кжижакує" з „русинами" від непамятних часів і з висновком, що пок. Голуфка „вбив пруський гріш"...

У тому самому тоні втримані й усі голоси варшавських ґазет.

ГОЛОДОВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В КАЛУШІ.

7. вересня коло 9. год. рано в Калуші зібралися юрби демонстрантів на вул. Салінарній, головно біля кооперативи салінарних службовиків. Поліція розігнала демонстрантів. Придержали Йос. Поляницю, Мих. Волошиновича, Фр. Бучинського й 6 інших людей та передали їх судові. Їм закидають комуністичну агітацію.

ПОЛІЦІЯ В МАЛІЙ СЕМИНАРІЇ В РОГАТИНІ.

Дня 10 вересня зайшли до Малої Семинарії в Рогатині поліційний агент Крижанівський і постерунковий з постерунку в Рогатині, Пільц. Казали собі показати мельдункові картки учнів і прикликати деяких учнів, щоби на них подивитися. Чого шукали і чого хотіли, невідомо.

БІРЖА ТЕРОРИСТІВ У ВАРШАВІ.

У Варшаві викрили терористичну організацію й арештували 52 членів. Три з них стануть перед наглим судом. Члени тієї організації на бажання ріжних осіб виконували за грошевою оплатою замахи і насилля.

ПО ПОЛЬСЬКИХ СЕЛАХ ВЖЕ Й КОСАРІ ЛЕҐІТИМУЮТЬ.

Голод Роман, абсольвент техніки, вертався дня 7. IX. ц. р. вечером зі стації Винник до села Дмитрович. Коли переходив через Чишки (село польське), на сіножаті обскочили його 7 косарів з молотками (мабуть „стшельци") і зажадали від нього леґітимації, бо він, мовляв, виглядає для них „бардзо подейжани". Обскочений студент сказав, що вони не мають найменшого права леґітимувати і йому не хочеться показати їм леґітимації. Тоді косарі намагалися криком і погрозами вимогти від нього леґітимацію, а коли їм і це не вдалося, пішли гурмою за ним аж до села Дмитрович. Діставши інформації у тамошнього війта, вернулися вони назад, відгрожуючися, що подадуть його до жандармерії за те, що не вилеґітимувався на їх домагання.

ГОСПОДАРКА В КАСІ ХОРИХ.

Відомим є, що каси хорих в Польщі працюють з величезними дефіцитами. Цей дефіцит мусять вони на кімсь відбити. А що на фізичних особах відбивати тяжко, бо треба би підвищувати обезпеченеві премії, то каси хорих беруться до інституцій. І так напр. каса хорих у Калуші відбивається на кооперативах, в той спосіб, що силою обезпечує членів управи кооператив, хоч закон того не передбачає. В останньому часі береться каса хорих на штуки і накладає кари на кооперативи за те, що не обезпечують членів управ. А закон виразно говорить, що обезпечувати треба тих, що удержуються з найманої праці, тимчасом члени управ кооператив не живуть із платні, що удержують звичайно у формі ремунерації, а тільки живуть із хліборобства. Засада „В Польсце як кто хце" не перестала бути реальною, бо дійсно кожна каса хорих поступає, як собі хоче.

НА ШЛЯХАХ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ.

До Баранович прибула італійська делеґація, щоби перевести ексгумацію італійських воєнних бранців, похованих на цвинтарях у Гермонтовичах і Колесниках. Викопані останки будуть поховані на італійському цвинтарі у Варшаві.

ВЛОМ ДО РАБІНА-ЧУДОТВОРЦЯ.

Невислідженї злодії дісталися до хати отинійського рабіна-чудотворця Ґаґера в Станиславові при вул. Баторія. Злодії забрали рабінові з кишені штанів ключі від каси й вкрали з неї 10,000 зол. у ріжних валютах.

СЕЛЯНИ НЕ СІЮТЬ ОЗИМИНИ.

З цілої Румунії приходять до міністерства земельних справ звідомлення, що селяни не хочуть сіяти озимини. Селяни волїють лишати землі на пасовиска, що дає їм 300 левів приходу за гектар, ніж сіяти збіже і тратити 1,000 левів на гектарі.

Правительство, затріножене положенням, шукає можливостей, щоби селянам виплатилося приступити до посівів.

ЗЛОВИЛИ ПІДПАЛЯЧІВ ЧЛЕНІВ УВО?

На фільварку Шупарка (пов. Борщів) згоріли 4 стирти збіжа, власність гр. Голуховського. Рівночасно згоріла стирта збіжа в Новосілці Костюковій (пов. Заліщики), власність д-ра Менкеса, та хтось намагався підпалити стирти в Королівці (пов. Заліщики).

Поліція арештувала як підозрілих 6 осіб, про яких твердить, що вони є членами УВО. Арештували: Шиманського (якому закидають зорганізування підпалу), Риньчука (який нібито мав охороняти підпалячів; він мав утятий кріс і 9 набоїв), Галущака та Співака (вони, мовляв, дістали приказ підпалити стирти гр. Голуховського). Крім тих арештували: Зарицького з Татухова, Личика з Шупарки та Дудка з Волківців. Вони нібито мали почати саботажі, та в останній хвилині налякалися. Риньчук і Шиманський не хотіли зізнавати; інші, палякані наглим судом, призналися до вини.

БУНТ У СЕЛІ ТОПОРЕШТАХ.

В селі Топорештах (Румунія) збунтувалися селяни проти представників влади і мало що їх не спалили живцем. Справа мала такий оборот: урядники податкового уряду прийшли до села Топорешт, щоби перевести там ліцитацію кількох селян. Селянин Василь Попеску не хотів допустити до ліцитації. Він скликав багатьох селян, котрі не впустили урядників у хату. Тоді пішли екзекутори до селянина Кірілн, котрого також мали фантувати. Коли вони увійшли в хату, підпалили селяни дім, замикаючи двері. З великим трудом пощастилося екзекуторам і адвокатови виратуватися. Селяни оправдувалися тим, що префект повіту казав їм щоби вони не платили банкам довгів. А з другого боку вказували вони на те, що таке саме казав і президент міністрів Йорга.

НА ПРОПІЙ Є.

В Німеччині кріза. Все йде зле. Але броварні добре розвиваються. Броварні акційні товариства в Німеччині платять по 14, 15, 18, а навіть 22 процент дивіденди. Це в той сам час, коли інші промислові підприємства тратять. У році 1927—28 пропили в Німеччині 188 міліярдів левів. На убрання й обуву видано тогож року половину цієї суми. У тім самім році в Німеччині пустили димом у тютюні 120 міліярдів левів.

НЕ ВДАЛАСЯ ШТУКА.

У фабриці трикотажів Френкля в Лодзі вибухла пожежа, що, знищивши товари в партері, перекинулася на перший поверх. Мешканці дому ратувалися, викидаючи річи крізь вікна на вулицю. Вогонь згасила з трудом пожежна сторожа. Фабрика була обезпечена на 100,000 зол. і доходження виказали, що вогонь був підложений. Арештований власник фабрики, Френкель, признався, що підпалив фабрику, щоби при помочі асекураційного відшкодування перевести санацію підприємства.

ОТРУЇВСЯ ГРИБАМИ.

У Чорткові помер різник Ол. Здзеєвський. Він отруївся грибами.

ЯПОНІЯ НЕ ДУМАЄ СКОРО ЗВІЛЬНЯТИ МАНДЖУРІЇ

ПОКИ НЕ БУДЕ ПРИЯЗНОГО ЯПОНІЇ УРЯДУ В МАНДЖУРІЇ, ВОНА БУДЕ ОКУПОВАНА ЯПОНЦЯМИ.

ТОКІЮ (Японія). — Відбулося спеціяльне засідання ради міністрів, на якому обговорювалося останнє бомбардування японськими літаками Чінчова, тимчасової столиці правителя Манджурії, Чеиґа. Уряд признав рацію поступованню командування японськими військами в Манджурії, бо Чеиґ уже давно виявляє ворожнечу супроти Японії.

Командування окупаційними японськими військами заявляє, що воно не звільнить південної Манджурії, поки в Манджурії не буде сформований уряд, що не буде ворожий Японії й буде авторитетним серед населення Манджурії. Маршал Чеиґ повідомив нанкінський урьд, що Японія узброює Монґолів і орґанізує їм армію, що боролосяб за незалежність Монґолії.

Російське командування в Сибірі повідомило нанкінський уряд, що Росія зібрала в районі стації Манчулі 60,000 війська і 40 військових літаків. Російський воєнний післанець уже прибув до Харбіна, де він має наради з китайським комендантом війська цього району в справі охорони Східно-Китайської Залізниці та забезпечення недоторканости радянським громадянам, що працюють на залізниці й живуть в її районі.

Большевики кажуть, що в Манджурії знову почали збиратися російські білоґвардійці. Харбінське китайське командування схиляється до того, що китайські й російські війська мусять охороняти північну Манджурію від японських „здезорґанізованих воєнних банд".

ЛІҐА НАЦІЙ У КЛОПОТІ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Нові ускладнення в Манджурії змусили предсідника Ради Ліґи Націй скликати засідання Ради для обговорення японсько-китайського конфлікту. Засідання скликається на 13 жовтня. На Раді Ліґи Націй розглянуть також заяву американського секретаря стейту, Стимсона, що Америка готова кооперувати з Ліґою Націй, щоби привернути спокій у Манджурії.

Предсідник Ради Ліґи Націй вислав телеґрафічну ноту до китайського й японського уряду, домагаючися, щоб вони припинили воєнні операції, як то їх представники приобіцяли Лізі Націй підчас її сесії в Женеві. В Китаю зростає незадоволення з нанкінського уряду і в колах Ліґи бояться, що він буде скоро скинений.

РЕВІЗІЯ МІЖНАРОДНІХ БОРҐІВ.

ПАРИЖ (Франція). — Програму, з якою поїде до Вашинґтону премієр Ляваль, тримають у секреті, але частина її відома. Ходять певні чутки, що Ляваль буде стояти на тому, що міжнародні воєнні борги треба зменшити на половину, тоді Франція зменшить свої витрати на узброєння на одну четвертину.

Ще годі сказати, як поставиться Америка до такої пропозиції, бо зменшення міжнародніх боргів буде коштувати Америку 200,000,000 долярів щорічної сплати тих боргів европейськими державами на протязі довгих літ. Кажуть, що Ляваль буде проти знесення німецьких репарацій, або навіть їх значного зменшення.

НЕ ВІРЯТЬ ДОЛЯРОВИ.

ВАРШАВА (Польща). — Пройшла чутка, що Америка також відмовиться виплачувати за свої паперові гроші золотом, а буде платити по курсі дня. Це викликало паніку не лише в торговельно-промислових колах, які більшість своїх операцій і контрактів переводять у долярах, але й серед населення яке також зберіґає доляри як певну валюту.

Населення почало вимінювати доляри на іншу валюту. Ніхто не знає, звідки пішла така поголоска, але наслідки її будуть корисні для Польщі, що тепер за свої злоті купуватиме доляри й ховатиме їх у своїх державних банках.

З Вашинґтону заявляють, що чутки, які розповсюднюються в Польщі проти доляра, не мають ніякого ґрунту й є вигадкою.

ДОЛЯР НЕ ЗАГРОЖЕНИЙ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Визначний анґлійський економіст і фінансіст, сер Лейтон, на підставі пильних студій твердить, що американський доляр не є загрожений. Американська держава має завжди відповідну скількість ресурсів, щоби виплатити всі свої зобовязання.

ЖУРНАЛІСТИ ТАКОЖ ПЕРЕЖИВАЮТЬ КРІЗУ.

РИМ (Італія). — Фашистівська преса подає відомости про зорганізування нею допомоги безробітним італійським журналістам, які через загальну крізу також терплять нужду. Співробітники ґазет мають відчисляти 6% свого заробітку на допомогу журналістам, що знаходяться в нужді.

Навіть державні субсидії не зовсім ратують ґазети в тяжкій крізі.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІЙНА ПОЗА ЗАКОНОМ, АЛЕ ЛИШЕ НА ПАПЕРІ

В Америці люди так дуже заклопотані внутрішніми справами, безробіттям, крахом банків, знижкою платень і подібними справами, що мало хто звертає увагу на те, що діється на Далекім Сході. А там, якщо ще не вибухла правильна війна, то вже є її дійсні познаки. Бо коли японські літаки бомбардують дві години місто, а тисячі мешканців покидають рідну землю і втікають, то чого ще треба більше, щоби вважати такі події воєнними кроками?

А коли японський амбасадор відгрожується китайському правительству далекосяглими наслідками за бойкот японських товарів з боку китайського населення, то яких ще більше треба погроз, писаних мовою дипльоматів?

А коли в Шангаю стоять японські воєнні кораблі, а японські моряки провокують місцеве китайське населення, то яких треба ще більших познак, щоби мати образ назріваючої воєнної заверухи на Далекім Сході?

До цього треба додати, що саме населення Манджурії шле телеграму до президента Гувера й просить інтервенції й охорони перед японською інвазією. Воно звертається теж до цілого світа й просить його відвернути війну.

Звичайній людині, коли вона те все читає, прямо вірити не хочеться, щоби те все було можливе. Бо якжеж це може бути? Адже стільки вже було писанини по ґазетах про ріжні договори проти війни. Таж десятки держав, а між ними і Японія, підписали договір Келоґа-Бріяна, який поставив війну поза законом, який передбачає гострі міри проти цеї держави, яка важиласяб розпочати воєнні кроку, не стараючися полагодити спору попередно мирною дорогою!

А Ліґа Націй? Таж вона на те й створена, щоби в першу чергу не допустити до нових воєнних заверух. А тут вона, коли треба шукати виходу з важкого конфлікту, збирається щойно „радити" над „важким положенням", яким вона „зажурилася".

А Злучені Держави? Таж бувший секретар стейту, Келоґ, є автором договору проти війни. Та мимо того не повзято досі ніякого позитивного кроку, щоби зліквідувати війну в Манджурії.

Але як би в тім конфлікті не була замішана Японія, а якась маленька держава, то порядок був би зроблений. Та супроти сильних всякі договори є покищо кусником малощо вартуючого паперу.

МОТИВИ УГОДОВЩИНИ ЕПИСКОПА ХОМИШИНА

(Надіслане з Галичини).

Чимало писалося в американській пресі про угодову політику станиславівського владики Хомишина. Майже всі наші українські ґазети передрукували його **пастирський лист.** Зі всіх усюдів появлялися голоси читачів, які на свій лад інтерпретували шкідливу акцію єпископа Хомишина, якраз у той час, коли то мала вирішуватися в Женеві — **„справа пацифікації Східної Галичини".**

На жаль, ніхто з кореспондентів не старався подати ті мотиви, які зробили аполітичного єпископа Григорія — лідером угодовщини.

Чому якраз єпископ Григорій, донедавна аполітична людина, взявся за політику, цього не трудно вгадати. Він за все своє життя, окрім вигукування на радикалів і соціялістів, ніколи нічого ніде на політичній ділянці нашого життя не вдіяв. Аж тут як грім з ясного неба впав на українську суспільність голос владики Григорія в політичних справах.

Кожний грамотний громадянин знав і знає, що єпископ Григорій це собі „почцівий русін", якому на кождому кроці є грізні і небезпечні всякі народні відрухи, бо в них, мовляв, криються якісь „діявольські діла". Він, добряга, до 1924 року пильнував амвони і навертав грішників на праведний шлях. Від 1924 року взявся до цього „ремесла", якому на імя **„угодова політика".**

Угодові тенденції і залицяння до сильних цього мира мають ось такі мотиви:

І. „Старий митрополит Шептицький вже довго не потягне", отже розумна голова думає і журиться, **хто засяде на митрополичому престолі у Львові.** Річ зрозуміла, що в наслідок конкордату **засяде той, кого одобрить Польща!** Вслід за цим єпископ Григорій рішився стати кандидатом на митрополита і зачав підготовлятись до осягнення цього, такого визначного уряду.

Щоби мати шанси, єпископ Хомишин уже від 1924 року зачав орґанізувати собі У. К. Н. П. **(Українсько-католяцька Національна Партія).** Для пояснення цієї назви треба додати, що в розумінні єпископа Хомишина на всьому світі нема ніяких християн окрім католиків — отже тому то він із своїм славнозвісним д-ром Осипом Назаруком форсує якраз Католицьку Партію.

З. поливічного боку беручи, **ця партія в нашому народньому організмі не має рації буття,** бо в нас подавляюча більшість духовенства і релігійної маси належить до Українського Національно-Демократичного Обєднання. Мимоходом кажучи, У. К. Н. П. за 7 літ не зросла і з нею **ані наша суспільність, ані Поляки не числяться.** Вона є твором мертворожденим — твором, головно створеним на це, щоби колись по смерти митрополита Шептицького форсувати на митрополичий престол о. єпископа Хомишина.

II. Другим мотивом угодовщини станиславівського владики є **справа матеріяльної натури.**

Єпископ Григорій Хомишин забажав у році 1929/30 придбати собі на парцеляції дібр у Бородчанах „дещо" для вимріяної митрополії. Закупивши кілька тисяч морґів землі в Бородчанах і околиці, зачав згрубша проводити парцеляцію, яку наші **селяни збойкотували,** бо вона була обчислена на великий заробіток у користь владики. На цьому місці треба згадати, що в 1929 році Земельний Уряд в Станиславові, пильнуючи, щоб українська земля не пішла в українські руки, відкинув був станиславівському єпископови умову купна-продажі, з власником бородчанських дібр. Єпископ Григорій зробив відклик до Варшави, яка прихильно віднеслась до прохання владики. Земельний Уряд у Варшаві, полагоджуючи справу контракту між землевласником Бородчан і єпископом, написав замітку в польській мові: **„З огляду на те, що Еп. Григорій Хомишин від довшого часу виявляє надто велику льояльність супроти Польської Держави, позволяється, щоб титул власности бородчанських дібр перейшов на Єпископа Хомишина".**

Бородчанські добра наробили єпископови чимало фінансових клопотів. Він зазичувався направо й наліво. Одна лише позичка в Земельнім Банку виносила **445 тисяч долярів.** Час минав, проценти росли, а селяни бойкотували дороґу парцеляцію. Вслід за цим отець **Хомишин мусів оглядатися, щоб у Поляків дістати більшу позичку на ратування дібр.**

Польський Рільничий Державний Банк у Варшаві обіцяв був отцю єпископови позичити більшу суму грошей, одначе поставив — умови. **Отак і зявився пастирський лист у** часі, коли його було потрібно **— для Женеви. Єпископ Григорій написав І. „Пастирський лист" і „Обіжник ч. 3731/VI"** у справі провадження метрик та розіслав їх не лише до парохіяльних урядів але навіть до судів та старостів і урядів поліції. Окрім того подарував 5 морґів землі на **Przysposobienie Wojskowe.** Зробив еп. Хомишин те, проти чого нібито сам виступав, коли писав: **„Не лицює непотрібно примилюдатися і схлібляти, бо готові нас уважати і трактувати як пан, що гласкає песика за те, що на лапках стоїть і штучки показує".**

Та мимо того Польський Рільничий Банк у Варшаві і до нині ані цента позички не уділив.

На інтервенцію П. Сінґалевича, головного урядовця Земельного Банку, який вимагав від єпископа Хомишина звороту бодай 200 тисяч долярів, заявив йому у Варшаві Суханек, шеф Виділу Національних Меншин і контрольор-апробант найменшої позички для Українців — таке: Чого нам крутите голову? Нас цілком не буде голова боліти, як один з українських єпископів збанкротує!

Отсе пояснення угодовщини єпископа Хомишина доповнить вже й так обильні інтерпретації про ідеольоґічний підклад ново-упеченого лідера **католицько-угодової політики.**

Д-р В. К.

Американізація Большевії.

— Американізація СРСР. іде дуже скоро.

— Що ви кажете?!

— Так, навіть доляри стали друкувати...

КОЛИ ТИ НЕ ПИРІГ, ТО НЕ ПИРОЖИСЯ

Обсервуючи польську історію, польську політику й польську поведінку, робиться болюче смішно, як той нарід бундючиться, як себе взаїмно оббріхує. Властиво нарід, ця маса — всеодно робітнича чи інтеліґентська — темна.

Вона себе не оббріхує, але її викпивають немилосердно. І хіба приходиться жаліти, що вона того не спостерігає. Візьмім хочби останню фазу світової політики.

В часі, коли господарська кріза поширилася по світі так, що навіть банкирам світа почала поважно загрожувати, офіційна польська преса розпливається в похвальних гимнах на честь польської премудрої, здорової політики; не може натішитися „рівновагою і спокоєм"; хвалиться, якто польські керманичі побідно поконують усякі трудноші та що Польща може в таку критичну хвилю глядіти в будучність без трівоги про свою валюту.

Щож дало привід до такого „триюмфу"?

Заломання анґлійського фунта. Обдурюється нарід, що Анґлія, якої фунт щось більше за монету, який є прямо символом британського панування над світом — паде, а Польща росте; що от так собі обі держави були „за пане-брат", а тепер небезпечно, бо Анґлія банкротує. Хіба сказати: „коня кують, а жаба ногу наставляє".

Якісь ріжниці між Анґлією і Польщею таки може є. Певно, що британський буджет має 200 міліонів фунтів недобору, в тому коло 100 міліонів на саме заосмотрення безробітних. Отже недобір 8 разів вищий, як цілий польський буджет. Правда й те, що анґлійський промисл має деякі вивозові трудноші, але це має причину між іншим і у високих заробітних платнях, кілька разів вищих, ніж платні робітників у Польщі й загалом наслідок високої стопи удержання в Анґлії.

Правда, що Анґлія має й грошеві клопоти, бо їй повірили понад 400 міліонів фунтів чужих капіталів, з яких вона коло 150 міліонів умістила за границею, між тим і в Німеччині, від якої не може тепер тих капіталів вицофати через хвилеві господарські клопоти Німеччини. Польща — це також правда — тих клопотів не має, бо їй ніхто не повірив би капіталу 400 міліонів фунтів, себто 20 міліярдів золотих, отже стільки, що виносить державний буджет за 10 літ. Зрештою таких клопотів не має також ані Болгарія, ані Литва, ні Лотва, ні Естонія, бо їм ніхто не повірить капіталів.

Буде невеличка ріжниця між Анґлією й Польщею і в цьому, що Анґлія, яка має 45 міліонів людности, отже 1½ разу стільки, що Польща (31 міліонів), не може покрити недобору свого буджету, який виносить 800 міліонів фунтів, або близько 32 міліярди золотих польських, то Польща мусіла обкроїти свій уже ухвалений буджет з 3 міліярдів золотих на 2 міліярди зол., бо більше не можна витиснути доходу з „обивателів". А коли Анґлія обнижує високо поставлені платні свого урядництва на 5 до 10%, то це далеко менше діймаюче, ніж коли Польща обнижує своїм урядникам низькі платні на 18—35%.

Не забуваймо й того, що анґлійський фунт поставлений нарівні з золотом так, як німецька марка. Отже колиб він навіть стратив на вартости хочби й 15%, то польський золотий тому тепер не тратить, бо вже 1925 року гримнув на 45% своєї вартости, а колиб так пішло дальше, то вийшлоб те, що було з марками.

Балакати сьогодня про „біду" в Анґлії, а про достатки в Польщі — це не тільки смішно, але воно й вказує, як низько стоїть польська маса, як вона політично невироблена й неосвідомлена, коли їй можна гнути такі теревені. А вся вона прибирає позу місії, провідника людства й титулом своєї „культурної" вищости хотіла би панувати над нами на все.

Та чи ця польська чванкуватість має яке відношення до нашого народу?—Безперечно, що так. Своїми інформаціями всеж таки Польща баламутить до певної міри світову опінію, вдає великого господаря тоді, коли позаставлювала свої монополі, знищила ліси, носиться з думкою віднаймити залізниці, відібрала урядникам спосіб життя, а тимсамим скоротила можність їх жертвенности на добродійні цілі, а ходять слухи, що й задумує завести одноразову данину від майна, себто, попросту кажучи — відібрати частину майна народові. Про це, що звичайному робітникові на штани не стає, вже й не говорити.

З цих усіх гараздів у Польщі очевидно наш нарід сміється, але — гіркий то сміх. А колиб міг — то дуже радо заміняв би анґлійську біду за польське панування. Тоді й лекше став би своїм хазяїном.

Х.

А. Кащенко.

З ДНІПРА НА ДУНАЙ

Оповідання для юнацтва з часів скасування Запорожської Січі.

(6)

— К бісам Бахмета! Старий та й грамоти не знає — який з нього кошовий? Андрія кошовим! Він учений! Він спроможеться вивести військо на Дунай, зуміє й до султана доступитись!

— Андрія, Андрія! — вже одноголосно гукав натовп, і бравого полковника закидали шапками.

Новий кошовий уклонився товариству й подякував за честь та пошану.

Не гаючись, Запорожці почали вибирати іншу старшину, себто: військового писаря, суддю, скарбника й осавула.

Не доспавши сієї ночі, Василь не діждався, поки скінчилася козацька рада, а почав куняти, а далі, злізши з верби, зараз же під деревом простягся й заснув міцним сном, тримаючись одною рукою за свою шаблю, щоб, боронь Боже, хтонебудь ненароком її не взяв.

Коли, відпочивши, він прокинувся, сонце було вже височенько. На галявині купами сиділи й лежали козаки, снідаючи тим, що кому Бог послав. У далечині стукотіли сокири та коли-не-коли чути було, як голосно тріскотіли, ломалися й з великим шумом падали на землю підрубані дерева.

— Добре, хлопче, спав! — почув Василь біля себе голос Очерета. Час уже й снідати.

— Не поїхали ще? — зляканo схопився Василь на ноги.

— Ні! Он чуєш: рубають дерева. То лагодять плоти, бо товариства прибуває сила, а байдаків не вистарчить і на половину.

— Колиж поплиvемо?

— Тоді, як збереться все товариство з Великого Лугу. Мабуть так, що аж уночі.

Василь умився біля недалекого озерця, витерся коміром сорочки, зїв хліба з салом і попросив Очерета, щоб піти туди, де роблять плоти.

Вони пішли протолоченою за сю ніч, між лозою і очеретами, стежкою й через пів години побачили поміж деревами річку. То була велика протока Сисина, що сполучає Підпільну з Дніпром. Берегом понад річкою вовтузилися напів роздягнені козаки. Дехто з них рубав дерева, інші, взявшись гуртом, тягли ті дерева до берега і спускали на воду, треті — обламували з порубаних дерев віття та різали лозу на скрутні, а останні — зовсім уже голі, бродили у воді, перевязуючи колоди тим віттям, що їм кидали з берега. Кілька плотів стояли вже біля берега привязані до пнів, по середині ж річки сновигало багато всяких човнів. Ті човни пособляли перетягати плоти й перевозили на той бік Сисини тих козаків, що мали йти з Калниболоцьким суходолом.

Василя дуже зацікавила справа з плотами й він, доручивши свою зброю Очеретові, взявся підтягати гильки й лозу й кидати їх на воду. Він працював по щироcти й скоро знєву схотів їсти.

— А чи кухар ж є в плавні? — спитав він Очерета. — Чи скоро будемо обідати?

— Не буде сьогодня обіду — відповів дід. — Хоч кухарі й є, а проте осавул не дозволив розпалювати багаття, щоб з московського обозу не побачили диму та не довідалися про нашу мандрівку. Бери знову хліба, а в мене в торбі знайдеться тараня та огірок.

Старий і малий сіли під кущем обідати, й той обід здавався Василеві найсмачнішим за ціле життя.

Над вечір до Сисини почали знову прибувати Запорожці з Січі. Побачивши поміж ними свого приятеля, старого діда Лимаря, Очерет обізвався до нього:

— Щож це ти, Охриме: казав лишишся в Січі, а опинився тут?

— Була думка лишитися, — з нудьгою в старих очах одповів Охрим, — та не сила!

— А що сьогодня в Січі?

Старий Січовик сів до гурту й почав оповідати, неначе зрадівши, що є з ким поділити своє пекуче горе й полекшити свою душу.

— Бодай мені не казати, а тобі не чути! Сьогодня московський ґенерал Текелій знову покликав Кальнишевського, та ще писаря й суддю, та, закувавши всіх у кайдани, вирядив під вартою до Москви.

— Невже тому правда? — скикнув не в собі Очерет. — Може то люди брешуть?

— Сам з башти бачив власними очима, бодай вони мені посліпли, як кошовий, віджджаючи з московського обозу на Самарський шлях, на возі, оточеному Донцями, обернувся до Січі й перехрестився до святої січової Покрови, а коли він хрестився, то на руках у нього й заблищали кайдани.

Сльози заступили світ обом старим Запорожцям, і хоч довго вони ті гіркі сльози ковтали, намагаючись сховатися з ними від людей, а врешті вони таки покапали пекучою росою на їхню одежу.

— Ой, тяжка кривда! — зітхнув Очерет.

— Слухай далі, що було... — сказав знову Лимар. — Прислав Текелій у Січ своїх полковників з наказом, щоб усі ми, курінь по куріневі, виходили за окопи й складали свою зброю до його ніг. Себто, щоб власними руками віддали те, що нам найдорожче в світі — нашу єдину втіху!

— Та це вже знущання! — скрикнув Очерет. — Щож козаки?

— Хто виносив, а хто — кинувся тікати сюди. Коли я, мов злодій, ховаючись попід кручами, тікав од безчестя з Січі, з своєї власної хати, сюди в пущу, де живуть тільки звірі, у військовій скарбниці вже хазяїнували якісь блискучі невідомі ґенерали, а Донці громили святу Покрову й рубали на шматки срібні царські врата!

— Ой, не кажи далі! — з мукою в голосі скрикнув Очерет. — Нащо, Господи, допустив Ти мене дожити до цієї нещасливої години!

— Не плачте, тату! — кинувся до Очерета Василь, обхопивши його рукою за шию. — Адже Бог з неба бачить, чия правда. Він допоможе нам ссісти новою Січею на Дунаю.

— Не буде нам, дитино, долі на Дунаю... — обізвався засмучений Лимар. — Бо доведеться бусурманові служити та на свою віру бити!

До пізної ночі все прибувало до Сисини товариство з Січі й з Великого Лугу з рибальства. Вже зовсім у ночі до Василя прийшли його брати Петро й Гнат і, попрощавшись на далеку дорогу, сіли в човен та й поїхали за Сисину.

Очерет умовляв Василя, щоб той ліг спати, але тут саме новий кошовий почав скликати все товариство докупи й, підрахувавши всіх, виряжав валками на плоти.

Плотів було так багато, що вони стояли вже у кілька рядів і простягалися аж за середину річки. Козаки сходили з берега й, перестрибуючи з одного плота на другий, розташовувалися на найдальших плотах, а коли ті ставали повні, вони посунули на середні й, нарешті, на ті, що були при березі.

Василь не схотів лягати спати. Та й де там у Бога той сон, коли тут така цікава справа.

Біля кожного плоту були два дуби з козаками, щоб направлять плота на бистру воду, і козаки, що були на дубах — „дубовики", всю ніч поралися біля плотів, привязуючи до них довгі, товсті канати.

Поки плоти були повні, почало вже розвиднюватись. У той час до берега винесли січові образи й малу військову корогву, що Кальнишевський дав Ляхові, й зараз же Запорожці, побачивши свої святощі, втишилися.

Серед тієї урочистої тиші Василь почув голосний поклик кошового:

— Моліться, пани-брати, святій Покрові й святому Миколі, щоб захистити нас у поході й вивели в новий край!

Усі козаки: й ті, що були по плотах, і ті, що купчилися біля берега, поскидали шапки й упали навколішки.

(Дальше буде).

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

В. С., Варен, Огайо. — У нас нема часу шукати за того роду справами, які відносяться до женячки бувших австрійських офіцирів. Австрії вже нема в такім виді, як була. А ті держави, що повстали на її руїнах, виплачують певні платні спенсіонованим офіцирам з перебраних ними земель, але попередними їх женячками не клопочуться. А зрештою напишіть до якої німецької ґазети, а вона Вам, можливо, дасть точніші відомости.

Учасник прогульки. — Хочете щось простувати, а не даете навіть свого підпису. Так не можна. А дотого, чому не простують ті, що підписані під дописом?

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СОЮЗОВЦІ — СОЮЗОВЦЯМ!

(Фонд безробіття).

Кождий з нас знає, що цей поклик, який ми вичитали в нашій „Свободі", відноситься до теперішньої депресії й ратування членів Союза. Ходить нам про те, щоби через злі часи не відпадали від нашої організації члени та не потягали за собою молодежі Союза.

Я не є так дуже письменний, щоби віддавати якісь високі думки. Та я був яких десять літ фінансовим секретарем відділу й маю деяку практику, що діється по відділах і в організації. Це й заставляє мене забрати голос у справі допомоги безробітним і потребуючим Союзовцям.

На мою думку, годі обтинати ті фонди, які були ухвалені конвенцією У. Н. Союза. Кождий з них має своє призначення. Вони були добре обдумані, коли їх ухвалено й вони такі малі, що заледви вистарчають на ті цілі, на які призначені. Обтинати їх, значить ліквідувати те, що конвенція У. Н. Союза ухвалила, а це є незаконе й неможливе.

Зате вважаю дуже доброю думкою ліквідацію малих відділів. Вони цілком непотрібні. Це тільки непотрібна витрата грошей на книги і діловодство. Малі відділи можуть бути в інтересі поодиноких людей, але ніколи в інтересі загалу членів і організації, а навіть не є в інтересі нашої загальної справи.

Я свідомий того, що відділи будуть старатися задержати членів, бож ніхто інший, а відділи головно про це дбають. Це зовсім природне. Але разом з тим задержанням маю на увазі ті шкоди, які з цього повстають. Саме через ті задержання відділи тратять богато гроша, а як на них спаде ще якесь нещастя, якась операція члена чи каліцтво, то каса стає відразу порожною. Я це добре зі своєї практики, а інші певно переживали тесаме.

От приходить член на засідання і каже, що не годен того місяця заплатити. Даємо йому спокій. На другий місяць він вже не приходить на засідання. І не приходить на третий, але аж по засіданню приходить до хати секретаря і проситься, щоби ще підождати. В той спосіб платиться у нас за членів. І треба признати, що є богато чесних людей, котрі таки додержують слова й звертають те, що за них заплачено. Але є богато таких, за яких приходиться секретареви добрé витерпіти від членів, бо гроші пропали.

А скільки то нераз приходиться бігати урядникам між членами, бо вже крайна пора висилати гроші до головної каси У. Н. Союза, а в відділовій касі пусто, або й чеки запротестовані.

Таке було в добрих часах, а про теперішні то хіба вже й не згадувати. Відділи ратують членів, як можуть, але цього тепер замало.

Пропонує дехто, щоби богатші члени зложили по відділах вкладки наперед і скріпили відділову касу та помогли в цей спосіб безробітним. Це є дуже добра гадка, але з практичного боку вона не буде дуже корисною, бо мало знайдеться таких людей, котрі пійдуть за таким голосом, хоч він добрий і розумний. А я піддав би ще таку гадку:

Хай Головний Уряд порозуміється щодо цього, щоби виасигнувати з **резервового фонду** більшу суму на найпекучіші потреби, себто ратування безробітних і потребуючих помочі членів. Слідуюча конвенція нашої організації мала би зате ухвалити **фонд безробіття**, який складали би всі члени і який був би призначений на допомоги в таких катастрофальних часах, які тепер переживаємо. З того фонду треба би в першу чергу звернути резервовому фондови те, що з нього взято би тепер на ратування членів.

Якби Головний Уряд згодився на таку пропозицію, то він повинен віднестися до членів У. Н. Союза через референдум, щоби вони це ухвалили. Тоді ніхто не мав би причини до ніякого спротиву.

Я не хочу висказувати тим ніякої мудрости, щоби от моє імя виділо в ґазеті. Але я зріс з Союзом. Я ним жию і слідж за кождим його рухом. Я не можу йому вже нічого допомогти, бо я застарий, та ще й каліка. Але мої найщиріші бажання будуть при Союзі й при моїй смерти. От тому забираю тепер голос.

Омелян Скородинський,
з 259 від. в Шикаґо, Ілл.

—o—

НАБУВАЙМО ЗНАННЯ, БУДУЙМО ХАРАКТЕРИ.

Раз запитали одного грецького фільософа про те, яка є ріжниця між просвіченою людиною і темною. А він відповів: „Така, як між життям і смертю".

А один англійський учений твердив, що є більша ріжниця між образованою людиною і необразованою, ніж між людиною і листком трави.

Коли звичайний чоловік почує таку мову, то скаже, що це напасть з боку учених людей на людей неосвічених. Але роздумаймо добре ту справу, а знайдемо правду.

От придивімся нам самим. Скільки то ще є між нами таких, котрі не вміють ні читати ні писати. А ще більше є таких, що вміють потрохи читати і писати і вже вважають себе за письменних, а на ділі вони не є такими. Бо теперішні часи вимагають від людини чогось більше, ніж уміти читати і писати.

Теперішні часи вимагають від людини думання, і то думання творчого.

І коли ми, Українці, хочемо піднестися і мати в світі значіння, то мусимо в першу чергу піднести наше духове життя. Нам треба памятати, що модерний закон життя ставить вимогу: „Учись, або загибай!"

Як не можна жити фізично без щоденної поживи, так не можна жити і без духової поживи. Ті люди, що не дають поживи розумови, не жиють, а тільки животіють, як звірята й ростини.

Нам, Українцям, бракує витревалости в науці. Ми мусимо цей блуд перебороти, бо інакше не піднесемося вгору.

І памятаймо, що саме в теперішні тяжкі часи є найкраща нагода до науки. Час безробіття можна використати на добре. Не тільки в моїй місцевости, в Гемтремк чи в Дітройті, але й у всіх інших містах є вечірні школи, з яких ми повинні користати. От у „Гемтремк Поблик Івнінґ Скул" можна набути фахового знання, як і часто академічного. Принципал школи, Містер Стенлей Бернацький, ставиться дуже прихильно до Українців, і з того треба користати.

В таких школаж можна навчитися теж добре по англійськи. Богато наших старших людей цілковито не володіє англійською мовою. Тому треба піти до школи. На науку ніколи не є запізно. Школа дає знання і будує характер. А чейже одного й другого так нам треба, бо без них не піднесемося культурно, ні не збудуємо своєї держави. Тому до школи!

Mr. G. R. Bachur,
Teacher, Hamtramck
Senior High School.

— Ви заощадите половину грошей, як купите в нас цю книжку. Деінде вона двічі дорожча.

— То дайте мені відразу дві книжки.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за вересень 1931 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	364.53	143.	36.34
2.	180.84	144.	37.44
3.	79.08	145.	45.76
4.	83.48	146.	103.61
5.	98.50	147.	348.17
6.	30.52	148.	15.34
7.	196.67	149.	39.35
8.	172.05	150.	19.21
9.	131.27	151.	90.42
10.	150.51	152.	59.42
11.	4.39	153.	16.81
12.	109.29	154.	44.14
13.	44.02	155.	322.19
14.	76.93	156.	118.35
15.	22.67	157.	28.42
16.	40.08	158.	4.65
17.	33.91	159.	73.14
18.	107.88	160.	62.46
19.	10.62	161.	120.44
20.	138.81	162.	44.53
21.	73.04	163.	92.02
22.	82.89	164.	76.14
23.	43.37	165.	95.45
24.	117.17	166.	13.37
25.	34.21	167.	51.15
26.	28.98	168.	153.05
27.	48.17	169.	51.41
29.	140.29	170.	161.39
30.	76.19	171.	36.84
31.	122.86	172.	26.01
32.	28.06	173.	27.27
33.	75.60	174.	17.86
34.	83.07	175.	108.10
35.	22.36	176.	48.49
36.	86.22	177.	65.50
37.	73.20	178.	53.85
38.	219.56	179.	152.61
39.	118.82	180.	9.06
41.	24.04	181.	129.74
42.	110.16	182.	119.24
43.	53.68	183.	104.38
44.	134.95	184.	7.33
45.	179.21	185.	99.59
46.	30.33	186.	57.40
47.	46.01	187.	38.76
48.	39.19	188.	119.99
49.	13.99	189.	34.74
50.	38.72	190.	23.14
51.	36.99	191.	25.18
52.	42.14	192.	77.02
53.	57.51	193.	69.69
54.	17.69	194.	129.86
55.	41.87	195.	15.63
56.	121.89	196.	36.46
57.	103.94	197.	38.10
58.	93.51	198.	32.77
59.	134.18	199.	9.76
60.	20.96	200.	71.49
61.	43.25	201.	46.59
62.	58.59	202.	38.91
63.	199.39	203.	77.82
64.	65.92	204.	122.09
65.	251.47	205.	15.59
66.	99.69	206.	334.75
67.	118.04	207.	64.76
68.	36.79	208.	35.56
69.	72.03	209.	100.58
70.	212.58	210.	27.68
71.	10.75	211.	120.07
72.	47.56	212.	38.18
73.	83.22	213.	258.57
74.	45.16	214.	57.49
75.	67.07	215.	30.81
76.	218.44	216.	41.94
77.	67.25	217.	266.97
78.	139.58	218.	254.05
79.	3.51	219.	46.37
80.	42.76	220.	134.90
81.	127.30	221.	345.75
82.	61.30	222.	15.53
83.	96.94	223.	182.80
84.	24.93	224.	1.95
85.	84.54	225.	29.10
86.	192.84	226.	13.92
87.	95.13	227.	75.30
88.	7.18	228.	52.91
89.	11.63	229.	135.28
90.	215.34	230.	214.76
91.	213.16	231.	49.44
92.	15.30	232.	57.18
93.	46.57	233.	42.64
94.	179.04	234.	130.65
95.	60.92	235.	104.59
96.	154.86	236.	119.93
97.	76.59	237.	183.37
98.	122.06	238.	64.96
99.	148.72	239.	185.66
100.	59.10	240.	9.57
101.	54.78	241.	76.32
102.	331.99	242.	114.19
103.	87.29	243.	76.17
104.	195.53	244.	20.97
105.	150.82	245.	127.56
106.	192.81	246.	36.76
107.	36.46	247.	217.80
108.	82.05	248.	46.19
109.	118.58	249.	39.71
110.	15.68	250.	17.40
111.	46.43	251.	121.37
112.	191.05	252.	57.02
113.	62.54	253.	66.95
114.	43.75	254.	94.90
115.	19.50	255.	74.09
116.	60.22	256.	33.69
117.	74.60	258.	39.02
118.	62.14	259.	139.33
119.	29.63	260.	33.57
120.	134.70	261.	12.04
121.	95.14	262.	42.13
122.	45.97	263.	65.38
123.	138.81	264.	9.14
124.	96.98	265.	28.25
125.	19.55	266.	73.39
126.	83.61	267.	53.92
127.	96.38	268.	66.90
128.	59.35	269.	34.34
129.	28.96	270.	147.56
130.	200.39	271.	49.58
131.	38.26	272.	7.13
132.	130.29	273.	121.46
133.	161.81	274.	139.16
134.	77.33	275.	79.22
135.	97.00	276.	432.60
136.	148.47	277.	77.86
137.	164.95	278.	47.60
138.	49.24	279.	6.24
139.	71.57	280.	97.08
140.	51.13	281.	25.56
141.	30.74	282.	171.56
142.	107.15	283.	89.45

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
284.	36.96	341.	77.52
285.	20.03	342.	193.61
286.	66.67	343.	37.16
287.	9.10	344.	44.22
288.	179.19	345.	106.21
289.	34.14	346.	22.83
290.	53.75	347.	60.29
291.	24.50	348.	6.93
292.	266.24	349.	88.76
293.	28.57	350.	79.70
294.	38.65	351.	32.44
295.	173.37	352.	57.82
296.	202.74	353.	20.02
297.	15.34	354.	19.11
298.	47.49	355.	46.11
299.	58.96	356.	26.20
300.	246.00	357.	31.29
301.	96.32	358.	66.98
302.	5.49	359.	24.17
303.	57.12	360.	63.72
304.	41.09	361.	345.91
305.	73.23	362.	31.64
306.	31.98	363.	113.71
307.	45.76	364.	231.54
308.	88.44	365.	97.91
309.	37.34	366.	11.23
310.	47.03	367.	224.58
311.	16.54	368.	15.34
312.	47.82	369.	145.19
313.	53.66	370.	180.97
314.	10.56	371.	110.15
315.	15.36	372.	51.16
316.	201.74	373.	31.26
317.	74.40	374.	19.17
318.	111.28	375.	52.52
319.	35.36	376.	21.41
320.	84.82	377.	9.06
321.	142.22	378.	16.43
322.	41.35	379.	90.27
323.	45.70	380.	19.46
324.	94.73	381.	28.00
325.	63.23	382.	32.19
326.	142.20	383.	90.56
327.	38.64	384.	77.45
328.	39.94	385.	155.52
329.	16.14	386.	10.97
330.	64.95	387.	2.38
331.	41.22	388.	160.00
332.	52.89	389.	24.78
333.	98.05	390.	19.48
335.	46.64	392.	16.08
336.	171.04	393.	26.22
337.	15.50	396.	75.72
338.	215.93	400.	57.08
339.	6760	401.	23.79
340.	21.63		

З місячних вкладок старих родів обезп. $32,121.62

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
3.	1.46	185.	1.72
7.	3.42	191.	1.71
10.	1.16	195.	6.59
13.	4.46	196.	3.38
14.	25.03	204.	21.45
16.	8.04	206.	19.03
17.	2.67	213.	32.91
23.	1.34	217.	49.38
25.	23.06	218.	3.19
26.	4.25	221.	12.86
29.	11.46	223.	4.16
31.	6.38	229.	3.68
34.	2.15	230.	6.46
37.	2.09	234.	4.15
38.	5.87	237.	5.94
42.	5.16	238.	7.89
44.	7.87	239.	52.82
53.	1.69	242.	12.77
56.	9.25	243.	7.13
57.	4.91	245.	12.43
58.	4.27	246.	1.29
59.	6.38	247.	14.77
63.	4.16	248.	2.08
64.	5.12	250.	3.23
65.	33.15	252.	1.61
66.	2.34	253.	2.29
67.	2.68	255.	1.89
70.	5.70	266.	4.95
73.	1.69	267.	12.30
74.	4.15	270.	6.59
75.	1.66	271.	6.47
76.	5.58	276.	11.12
78.	4.18	277.	1.88
83.	9.01	278.	1.35
84.	2.41	281.	22.05
85.	6.80	284.	8.42
87.	23.22	286.	4.32
91.	10.72	292.	19.56
94.	23.04	295.	16.91
96.	99	300.	4.01
97.	28.77	301.	16.72
100.	15.39	308.	2.37
102.	20.15	309.	7.26
104.	1.01	313.	5.93
106.	4.96	322.	2.03
112.	7.35	323.	4.19
113.	2.15	325.	3.23
115.	4.18	326.	2.48
117.	5.81	333.	3.72
122.	8.07	336.	11.19
127.	5.13	337.	1.16
130.	15.58	338.	5.15
131.	6.44	345.	4.15
133.	11.72	346.	3.07
137.	4.15	347.	12.21
142.	4.74	349.	4.17
143.	4.22	350.	1.70
144.	16.82	351.	2.16
145.	4.15	357.	14.43
147.	25.36	361.	67.77
151.	8.63	363.	9.07
152.	1.45	364.	4.15
155.	4.15	366.	2.21
157.	2.37	367.	12.05
160.	51.50	369.	3.23
163.	14.36	371.	10.82
167.	16.64	372.	36.10
168.	2.37	382.	4.53
174.	4.15	383.	7.31
177.	42.57	385.	20.37
179.	8.35	387.	5.75
181.	2.68	388.	5.19
183.	7.25	389.	2.16

З місячних вкладок нових родів обезп.	$1,366.36
Разом від членів	$33,487.98
Процент від моргечів	4,488.03
Процент від бондів	295.00
Сплати моргечів	1,848.75

Сирітські части по бл. п.:

в. 98 Дишель Андрій	500.00
в. 169 Ґой Катерина	450.00
в. 202 Зибан Анна	375.00
Разом	$41,444.76

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1 Цьовка Тимко	1,000.00
в. 5 Олексин Мих.	1,000.00
в. 7 Цьвонкала Анна	1,000.00
в. 77 Мотичак Мих.	400.00
в. 79 Гаврик Іван	1,000.00
в. 81 Петрик Антін	1,000.00
в. 94 Федчишин Гр.	1,000.00
в. 98 Дишель Андрій	1,000.00
в. 116 Юшкевич Йосиф	1,000.00
в. 124 Бабяк Дмитро	750.00
в. 128 Коваль Григ.	500.00
в. 129 Чолій Іван	750.00
в. 155 Ілик Катерина	1,000.00
в. 169 Ґой Катерина	750.00
в. 202 Зибан Анна	750.00
в. 342 Царик Юлія	500.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

в. 33 Михалко Розалія	250.00
в. 56 Малецький Мик.	968.00
в. 155 Соболяк Лавр.	300.00
в. 220 Чура Михайло	100.00
в. 221 Чучман Іван	180.25
в. 267 Білецька Вікторія	57.50
в. 384 Козяк Йосиф	571.50

Запомоги з фонду запомогового:

в. 48 Карбовничак Ст.	75.00
в. 53 Вах Леон	50.00
в. 67 Мельник Михайло	50.00
в. 82 Лендьо Іван	50.00
в. 90 Пухир Іван	50.00
в. 102 Гасичак Марія	50.00
в. 103 Бариляк Іван	50.00
в. 112 Подлужна Розалія	25.00
в. 114 Волошин Марія	50.00
в. 114 Желінський Мих.	50.00
в. 176 Новомлинський М.	50.00
в. 187 Нароґович Антін	50.00
в. 234 Скоренький Т.	50.00
в. 235 Крупяник Мих.	50.00
в. 245 Волічинський Мих.	75.00
в. 249 Буґель Анна	50.00
в. 258 Горешко Андрій	50.00
т. 271 Базарніцький Ст.	50.00
в. 276 Прокопович П.	75.00
в. 339 Сорока Іван Мих.	100.00
в. 346 Мацкевич Андрій	50.00
в. 365 Валяс Михайло	50.00
в. 383 Буката Іван	50.00
в. 385 Степанчак Марія	50.00

Виплати з фонду народного:

в. 53 Маліевич Степан степендія	500.00
в. 132 Сова Володимир, степендія	500.00
в. 168 Космина Стефан	300.00
в. 315 Ющик Стефан	300.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	3,825.90
Свобода за праці	688.25
Платня гол. уряду	580.00
Видатки канцелярійні, почта, телефон	28.96

Грошеві звороти нових родів обезпечення:

в. 237 Проць Микола	72.54

Інвестиції готівки:

В морґечах	15,700.00
Разом	$39,622.90

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. серпня остала	$462,643.40
Прихід за вересень	41,444.76
Разом	$504,088.16
Розхід за вересень	39,622.90
Готівка з кінцем міс. вересня 1931	$464,465.26

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 464,465.26
Морґечі	1,486,098.55
Бонди	581,273.50
Реальність	134,280.00
Позички	100.00
Разом	$2,666,217.31

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,956,199.08
„ резервовий	366,861.89
„ запомоговий	78,074.53
„ адміністрац.	22,311.12
„ конвенційний	27,581.54
„ народний	7,396.37
„ сирітський	207,792.78
Разом	$2,666,217.31

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

Галицьке містечко навістила пожежа. Звідусіль пливуть жертви на погорільців. У ратуші роздають жертви погорільцям. Приходить до ратуша й Фроїм Бухбіндер.

— Я також просив би якусь підмогу, пане бурмістр, — каже Фроїм.

— Що? Або ви також погоріли?

— Ні, погоріти я не погорів, одначе я дуже перелякався.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за вересень 1931 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	27.45
2.	18.65
3.	9.70
4.	2.70
5.	6.75
6.	2.05
7.	24.75
8.	20.03
9.	23.15
10.	2.92
12.	2.25
13.	7.45
14.	1.80
15.	2.50
16.	8.55
17.	5.40
18.	7.87
20.	7.00
21.	10.58
22.	13.73
23.	3.38
24.	18.25
25.	2.95
26.	4.30
27.	2.50
29.	21.25
30.	8.55
31.	16.20
33.	4.05
34.	17.78
35.	2.50
36.	75
38.	15.75
39.	12.15
40.	3.85
41.	1.13
42.	11.48
43.	4.05
44.	19.80
45.	14.85
46.	1.15
47.	6.10
48.	6.30
50.	6.55
51.	1.13
52.	90
53.	5.63
54.	3.85
55.	7.20
56.	20.50
57.	9.70
58.	12.40
59.	14.90
60.	2.70
61.	4.50
62.	6.55
63.	15.08
64.	8.80
65.	30.85
66.	1.58
67.	12.82
68.	2.48
69.	4.10
70.	16.88
72.	8.55
73.	9.45
74.	1.60
75.	8.55
76.	25.87
77.	7.20
78.	4.05
80.	5.85
81.	7.00
82.	8.80
83.	15.75
85.	12.60
86.	9.00
87.	17.10
88.	75
89.	3.60
90.	25.90
91.	28.35
93.	3.85
94.	20.02
95.	9.25
96.	21.40
97.	23.20
98.	4.95
99.	27.25
100.	5.40
102.	36.67
103.	6.52
104.	17.35
105.	11.70
106.	6.30
107.	3.20
108.	8.80
109.	13.72
112.	16.20
113.	4.05
114.	7.45
115.	1.00
116.	10.12
117.	1.40
118.	2.05
120.	18.23
121.	13.95
122.	25
123.	11.25
124.	14.25
126.	2.10
127.	12.40
128.	7.20
129.	2.25
130.	10.60
131.	5.18
132.	15.50
133.	7.88
135.	6.10
136.	23.18
137.	24.53
139.	5.18
140.	6.55
141.	2.93
142.	19.80
143.	1.00
144.	4.10
145.	4.05
146.	11.48
147.	51.45
148.	4.05
149.	4.95
150.	11.50
151.	10.35
152.	5.06
155.	45.90
156.	16.45
158.	90
159.	12.38

Відділ	Заплатив
160.	9.00
161.	11.30
162.	3.40
163.	7.88
164.	9.70
165.	3.25
166.	1.58
167.	12.38
168.	23.65
169.	3.60
170.	13.28
171.	25
172.	1.80
173.	5.65
174.	3.60
175.	8.55
176.	4.10
177.	6.30
178.	2.50
179.	21.38
181.	8.35
182.	9.25
183.	2.30
186.	1.60
187.	90
188.	4.50
189.	2.70
191.	7.65
192.	13.95
193.	9.25
196.	4.10
197.	90
198.	6.30
200.	8.80
201.	6.55
203.	6.08
204.	15.53
205.	5.00
206.	42.75
207.	7.20
208.	1.60
209.	8.45
210.	3.20
211.	9.50
212.	2.25
213.	27.25
214.	7.90
217.	33.08
218.	30.15
219.	4.50
220.	18.45
221.	21.83
223.	31.95
224.	75
226.	1.80
227.	7.00
228.	3.45
229.	13.50
230.	26.77
231.	11.95
232.	6.55
233.	68
234.	37.05
235.	6.98
236.	6.10
237.	17.80
238.	5.40
239.	31.05
240.	2.00
241.	7.20
242.	16.90
243.	14.53
244.	3.40
245.	27.00
246.	4.73
247.	29.95
248.	2.95
250.	1.12
251.	11.50
252.	6.40
253.	7.20
254.	3.60
255.	7.00
256.	3.60
258.	5.00
259.	15.75
260.	3.55
261.	75
262.	5.85
263.	8.60
265.	3.83
266.	8.33
267.	6.10
268.	8.78
269.	3.65
270.	19.80
271.	4.05
273.	12.85
274.	11.25
275.	7.20
276.	85.75
277.	5.18
278.	9.50
280.	3.15
281.	3.38
282.	31.95
283.	5.40
284.	3.15
285.	2.25
286.	4.30
288.	22.05
289.	6.30
290.	4.05
292.	25.87
293.	1.50
294.	5.18
295.	21.95
296.	18.45
297.	3.60
298.	5.20
299.	4.50
300.	16.65
301.	10.80
302.	75
303.	2.05
305.	5.40
306.	1.60
307.	3.85
308.	11.55
309.	4.50
310.	5.18
312.	8.35
313.	50
314.	1.60
316.	23.85
317.	11.50
318.	12.38
319.	90
320.	7.65

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
321.	17.55	358.	3.60
322.	2.05	359.	4.70
323.	10.70	360.	6.55
324.	9.25	361.	32.85
326.	19.58	362.	7.95
327.	4.10	363.	18.00
328.	5.40	364.	22.28
329.	45	365.	11.05
330.	3.45	366.	3.15
331.	7.00	367.	18.90
332.	7.45	369.	26.10
333.	9.00	370.	10.80
335.	5.20	371.	11.70
336.	22.30	372.	50
337.	1.40	373.	2.93
338.	25.45	374.	4.95
339.	10.13	375.	3.37
340.	4.10	377.	1.00
341.	7.88	378.	1.80
342.	29.25	379.	16.90
343.	3.40	380.	4.73
344.	4.95	381.	3.15
345.	9.70	383.	13.50
346.	5.20	384.	13.95
347.	6.30	385.	18.70
349.	13.20	386.	2.15
350.	2.03	387.	50
351.	2.95	388.	17.10
352.	6.30	389.	1.16
354.	67	392.	70
355.	4.05	396.	13.95
356.	1.80	400.	14.20
357.	4.05	401.	4.05

З місячних вкладок	$3,401.30
Процент від морґечів	138.00
Разом	$3,536.30

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.

в. 38 Нусь Теодор	133.00
в. 55 Монастирський О.	160.00
в. 104 Ватраль Стефан	400.00
в. 136 Куземко Анастазія	10.00
в. 139 Пахолок Андрій	400.00
в. 237 Заплітний Мих.	346.00
в. 248 Задорожна Софія	346.00
в. 297 Шелестяк Андрій	133.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	264.00
Свобода за праці	172.50
Видатки канцелярійні, почта, експрес і т. п.	12.71

Інвестиції готівки:

В морґечах	5,000.00
Разом	$7,377.21

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. серпня остала	$115,492.27
Прихід за вересень	3,536.30
Разом	$119,028.57
Розхід за вересень	7,377.21
Готівка з кінцем міс. вересня остає з	$111,651.36

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$111,651.36
Морґечі	105,740.00
Бонди	51,030.00
Разом	$268,421.36

Стан довжний:

Фонд посмертний	$192,304.49
„ адміністрац.	76,116.87
Разом	$268,421.36

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

Отверте питання.

До одної родини, в якій є три гарні дочки, вже довший час заходить молодий адвокат. Частенько лишається на вечері, а потім усе просить, щоб йому заграли на фортепяні пісоньку „Сі ву аве ріен а ме дір..." (Коли нічого мені не маєш сказати..."), одначе ні словечком не виявляє своїх плянів. Вкінці це все виглядало вже глупо й раз після відіграння тієї пісеньки мати питається його:

— То скажіть, будь ласка, чому ви властиво вечеряєте в нас?

ПРОРЕЧИСТІ РЕЗОЛЮЦІЇ ОДНОГО ПОЛЬСЬКОГО ВІЧА.

На сторінках „Слова Польского" (ч. 246) з дати 8 вересня ц. р. опубліковані резолюції, які ухвалило польське віче в Бориславі, скликане бебістичними діячами з нагоди трагічної смерти пок. посла Т. Голувка. З деякими з тих резолюцій варто познайомити й український загал. Зацитуємо їх у дослівному перекладі від четвертої точки до кінця. Вони звучать так:

„4) Ствердити перед цілою Польщею, що з уваги на память вікового згідного співжиття (!) на тій землі польської суспільности з українським людом ідея згідної співпраці польського й українського населення в нашому краю не буде захитана ніякими замахами ані переворотовою пропагандою злочинців і божевільних.

„5). Ствердити рівночасно, що після злочинної агітації, якої плодом є душогубство і пожежа, родяться вони в атмосфері облуди й ненависти, яку ширять у Польщі не лише українські політики, зноміж яких багато засідає у варшавському соймі, але також високі духовні сфери, що гуртуються біля катедри св. Юра.

„6) Звернутися до польського уряду з апелем, щоби в інтересі польсько-українського співжиття і в порозумінні з Апостольською столицею усунув з Польщі духовних підбурювачів, не роблячи ніяких вимків для найвище поставлених осіб.

„7) Звернутися до уряду з апелем, щоби розтягнув пильну контролю над політичною діяльністю чину Василіян у Польщі.

„8) Звернутися до уряду з апелем, щоби на найближчій соймовій сесії зголосив законопроект „Про охорону Річипосполитої". Кардинальною точкою цього законопроекту повинен бути параграф про баніцію з Польщі всіх підбурювачів і моральних спричинників політичних злочинів і саботажів. Як також і тих, які в краю і за границею, у „малопольському" селі чи в Женеві зневажають імя Польщі і таким чином їй шкодять.

„9) Звернутися з апелем до уряду в справі обсадження нашої полудневої границі відділами корпусу пограничної охорони".

Так виглядають наймаркантніші точки бориславських резолюцій. При цьому слід зазначити, що однозвучні резолюції ухвалено і на зорганізованому бебістичними діячами вічу в Дрогобичі.

A SHORT HISTORY OF UKRAINE.
(Prepared by Stephen Shumeyko, LLB.)

THE UKRAINIANS DEFEND THEIR BELIEFS.

That the life of the Ukrainians under Poland was a sorry lot, we have already seen. The people of all classes: villagers, city dwellers, churchmen, and even the great landowners who still adhered to Ukraine, suffered great discomforts and abuses imposed upon them by the "Shlyakhta" (Polish Nobility).

During the reign of the Polish king Sigismund III a most devout Catholic, the Ukrainian troubles were further intensified by his attempt to Catholicize all of Ukraine. Our country's religion was at that time know as the Prawoslawna (Righteously Famous or Orthodox) headed by the Patriarch in Constantinople. Poland saw that it would be impossibly to entirely overthrow the Orthodox Church, therefore it thought of a plan of having the Ukrainian Church unite with the Polish Roman Catholic Church, assuming many of the beliefs and customs of the latter church. A number of Ukrainian priests and people dazzled by Poland's promise and desiring to regain their former prerogatives deserted their faith and formed an ecclesiastical union with Poland in 1596 in Brest. They became known as the "Uniates" as distinguished from those who remained true to the beliefs of their fathers and who saw in this union only another method of Poland to further subjugate Ukraine. These dissenters finding many of their churches closed by the Uniates and by the order of the Polish king, formed "Brotherhoods" whose chief aim was the retention of their religion and the desseminating of Ukrainian culture and studies. These brotherhoods sprang up all over Ukraine especially in Kiev which was their stronghold. They were instrumental in having the Patriarch appoint priests in place of those who had gone over to the Polish Roman Catholic Church; instrumental in keeping up the hopes of the Ukrainians. They were beset on all sides by Poland and in an effort to preserve their independence of religion and nationality they attempted to enlist the aid of foreign countries, but failed. Finally their only hope of succor rested in the Cossacks.

Up to this time the main concern of the Cossack organization was to preserve its Cossack independence and to help out that particular civilian population which gave it help. Now, however, the Cossacks became the defenders of the entire Ukrainian people, and since then the nationalistic spirit found its greatest expression in the effort to preserve the Orthodox Faith — And thus preserve Ukraine (so they reasoned then). The Cossacks became the Church's ardent defenders.

One of the first acts of the Cossacks was to join these brotherhoods. Peter Sahaydachny — the then Hetman of the Cossacks enrolled all of his Cossacks into the Kiev brotherhood. As allready mentioned, the brotherhoods in Kiev due to their distance from Poland enjoyed greater freedon of action than those in Lwiw and other Galician cities, and for that reason the Cossacks flocked to Kiev, which, from then on, once more became the capital of Ukraine.

Its increase in importance at that time was a great deal due to work of the Metropolitan of the Ukrainian Church — Peter Mohyla. He took over the brotherhood schools and reorganized them, placing on a higher plane than they were ever before. He sent talented students to foreign countries to study there so that they would, upon return, give to Ukraine the benefit of their higher studies. He was instrumental in organizing an institution of higher learning which later became known as the "Mohylanska Academia". This academy produced many Ukrainian men of letters, scientists, teachers and warriors.

Kiev also became the printing center of Ukraine. Books dealing with the religious and patriotic matters printed in Kiev circulated through all of Ukraine. In 1674 there was printed in Kiev the first history of Ukraine. Although somewhat incomplete and somewhat deficient because of mixing the Muscovite history together with that of Ukraine, it remained the leading history for quite some time afterwards, because of the lack of any better one.

For the first time since the fall of the great ancient Kingdom of Kiev, Ukraine took on new life, new vigor, and a new consciousness of its growing importance. Ukraine began to feel her strength, became conscious of the fact that she could defend herself against her enemies and achieve her independence. The time was ripe for a blow for complete independence and at the very front of this movement for independence stood the Cossack organization — Ukraine's shield and sword.

(Next installment — Cossack Wars Before Bohdan Khmelnetsky).

Питання.

— Гелов, Юрку, чи не міг би ти мені позичити двацять долярів?

— Добре, та в кого?

ПАСАЖИРИ,
ЯКІ ПРИЇХАЛИ НА КОРАБЛИ „S. S. PULASKI".

Тут подаємо лісту пасажирів, які приїхали з Европи до Ню Йорку на кораблі S. S. PULASKI, з Gdynia American Line.

Марія Анджеєвська, Дітройт, Міш.
Маріянна Авросевич, Ню Йорк, Н. Й.
Антін Андрукевич, Ню Бритен, Конн.
Йосифина Бартлевська, Ойстер Бей, Л. Ай., Н. Й.
Казимира Бабровська, Ірі, Па.
Йосиф Беліцький, Філаделфія, Па.
Павло Брай, Трефорд, Па.
Гелена Бродерек, Бруклин, Н. Й.
Ігнац Бінчак, Філаделфія, Па.
Антоніна Броска, Со. Рівер, Н. Й.
Катерина Банас, Бруклин, Н. Й.
Конст. Біліньский, Нюарк, Н. Дж.
Марія Балясан, Шікаго, Ілл.
Марія Стефанія Бучек, Понєставн, О.
Мілдред Чарновська, Дейвон, Конн.
Антоніна Чапяк, Ню Гейвен, Конн.
Антін Цинєвський, С. Галлер, Масс.
Вікторія Чекай, Кемдон, Н. Й.
Марія Чесновіч, Меспет, Л. Ай., Н. Й.
Марія Дроздлєвська, Ансонія, Конн.
Анастазій Дзєкавський, Голйор, Масс.
Іван Дзєгелевський, Нантікок, Па.
Іван Фуртак, Пасейк, Н. Дж.
Йосиф Фусяк, Гарфілд, Н. Дж.
Йосиф Грачиковський, С. Пітсбург, Па.
Йосифа Гордєвська, Бріджбург, Філаделфія, Па.
Іван Голя, Гарфілд, Н. Дж.
Ігнац Ґурський, Джерзи Сіти, Н. Дж.
Вл. Кс. Антін Гомет, Линдора, Па.
Гелена Грабарт, Бронкс, Н. Й.
Михайло Гузан, Когус, Н. Й.
Никифор Ягнесік, Ню Йорк, Н. Й.
Алексей Юркевич, Сієтл, Ваш.
Емілія Ясьневська, Шікаго, Ілл.
Матильда Юнкер, Ню Йорк, Н. Й.
Р. Кулага, Дітройт, Міш.
Кароліна Квит, Ню Гейвен, Конн.
Йосиф Косок, Філаделфія, Па.
Маріян Колач, Олбані, Н. Й.
Авдокія Кресан, Стемфорд, Конн.
Ігнац Кіна, Бруклин, Н. Й.
Т. Кватковський, Ню Йорк, Н. Й.
Михайло Кусьнєвський, Ню Йорк.
Стефанія Кохан, Мінеаполіс, Мінн.
Авреля Куліс, Флінт, Міш.
Марія Люлькевич, Бруклин, Н. Й.
Іван Малік, Філаделфія, Па.
Анна Махтель, Ню Йорк, Н. Й.
Александер Мацей, Бруклин, Н. Й.
Антоніна Мрочковська, Шікаго, Ілл.
Матильда Мурдзек, Йонкерс, Н. Й.
Михайлина Магунік, Освего, Н. Й.
Марцеля Медзяновська, Бостон, Масс.
Станіслав Новіцький, Ню Йорк, Н. Й.
Маріянна Новадович, Байон, Н. Дж.
Юлія Незгода, Рачел, В. Ва.
Йосифа Осерда, Ля Порт, Інд.
Оофія Овсейко, Ню Гейвен, Конн.
Гелена Овсюк, Клівленд, О.
Фільом. Павловська, Рочестер, Н. Й.
Анна Прокопович, Джексон Гайтс, Н. Й.
Йосиф Пента, Елізабет, Н. Дж.
Казимир Персяк, Бруклин, Н. Й.
Кароліна Панек, Шікаго, Ілл.
Станіслава Пшибиловська, Джерзи Сіти, Н. Дж.
Александер Ростковський, Вілкс Беррі, Па.
Казимир Розвадовський, Нюарк, Н. Дж.
Ігнац Роговський, Провіденс, Р. Ай.
Флорентина Райф, Нантікок, Па.
Мечислав Шафруга, Ню Йорк, Н. Й.
Марія Шнепсел, Ню Йорк, Н. Й.
Анна Судоль, Пасейк, Н. Дж.
Кароліна Шкодзінська, Ню Йорк.
Марія Шведка, Пітсбург, Па.
Антін Садовський, Гарісон, Н. Й.
Стефанія Сеюд, Шікаго, Ілл.
Анеля Страма, Шікаго, Ілл.
Ольга Шарабура, Ню Йорк, Н. Й.
Едмунд Савіцький, Бруклин, Н. Й.
Йосиф Талещ, Клівленд, О.
Казимира Ткачек, Бруклин, Н. Й.
Владислав Ушинський, Петерсон, Н. Дж.
Людвіка Усович, Шікаго, Ілл.
Марія Врубель, Ню Йорк, Н. Й.
Владислав Васивський, Інд.
Іван Вісьневський, Ню Йорк, Н. Й.
Конст. Вісьневський, Клівленд, О.
Йосифа Верцех, Дітройт, Міш.
Магдалина Вольос, Клівленд, О.
Владислава Зелязна, Клівленд, О.
Стефанія Заросляк, Філаделфія, Па.
Казимира Залевська, Філаделфія, Па.
Казимир Заремба, Фол Рівер, Масс.
(Огол.)

Ефроїм Гольдман ішов з купцем понад рікою, де саме якась жінка праником прала штани.

Ефроїм засміявся голосно.

— Ти чого смієшся? — спитав його купець.

— Я тішуся, що я не є в тих штанах.

ХТО НАЙСИЛЬНІШИЙ.
(Стара маляйська казка).

Чоловік Рабатітай був раз у лісі на ловах: Виліз на високе дерево. Дув тоді сильний вихор і дерево нагиналося на всі боки. Зломилася гиляка, Рабатітай упав на землю та зломив собі ногу. Нарікав:

— Дерево є найсильніше в світі, бо потовкло мені ногу!

А дерево відповіло:

— Колиб я було найсильніше, то вітер не міг би мене вирвати з корінем. Тому вітер сильніший.

Вихор відповів:

— Колиб я був найсильніший, гора не могла би мені замикати дорогу. Тому гора найсильніша.

Гора сказала: „Колиб я була найсильніша, не міг би мене щур перегризти.

Щур сказав:

— Колиб я був найсильніший, не могла би мене кітка зїсти. Тому кітка найсильніша.

— Колиб я була найсильніша, не міг би мене мотузок спутати. Тому мотузок найсильніший.

ТАРЗАНІВ СИН.

(60)

„О! я знаю, хто ти є!" — вигукнув чужинець до Мальбіна. „Таких, як ти, не потрібно в нашім краю. Я тепер дарую тобі життя, але на слідуючий раз ти маєш памятати, хто я!" — говорив він грізно до переляканого Шведа. Потім з силою відтовхнув його ще раз геть. Змінивши свій тон голосу, чужинець звернувся до Меріем мовою, їй незнайомою. Меріем відповідала по арабськи, бо іншої, людської мови не знала.

Тоді чужинець запитав її по арабськи: „В чому річ? Що сталося?" „Вони відняли мене від Корака, — говорила дівчина — я не знаю, де він". „Хто це такий Корак?" — запитав незнайомець. „Корак походить з малп. Він і я не знаємо нікого іншого з людей. Ми лишилися лише обоє після того, як Акут став королем малп. Я Меріем. Я теж з малп". Чужинець дивився на дівчину з жалем.

Здобувши довіря дівчини, він більше довідався від неї про її життя. Але воно для нього було й тепер таким саме загадковим, незрозумілим, як передтим. Він знав добре джунглі. Він знав, що тут може жити мужчина роками, але дівчина! Ні, це не можливо, щоб вона тут жила так довго. Він рішив, що її оповідання про Корака й про життя з малпами є вигадка хворого мозку дівчини.

Чужинець майже був певним, що дівчина несповна розуму. Нарешті він уговорив дівчину вернутися з ним до „села", де його дружина заопікується нею. „Там ми будемо разом, поки не знайдемо Корака, або Корак не знайде нас", говорив чужинець, сам не вірячи в те, що істнує якийсь Корак на світі. „Я знаю, — відповіла дівчина — що Корак знайде дорогу до мене. Добре, ходім". На пятий день вони дійшли до „села".